

Een heidens geluid in de kersttijd

11 december 2014

Foto DvhN: Een heidens geluid in de kersttijd

In Veele is een oeroud gebruik tot leven gekomen. Mannen en kinderen blazen in de wintertijd op hun midwinterhoorns. Ze noemen zich de Giezelbaargbloazers en timmeren al tien jaar aan de weg.

Wie in deze winter op zaterdagen in de schemering het Westerwoldse dorp Veele bezoekt, hoort een geluid met een wat trieste ondertoon. Dat geluid wordt voortgebracht door de midwinterhoornblazers. [De Giezelbaargbloazers.](#)

Negentien blazers, onder wie drie kinderen, zijn er nu. Een van de senioren is Wubbe Kuper (vierde van links op de foto boven). Hij is ook de voorzitter van de plaatselijke dorpsbelangenvereniging en trots op de Giezelbaargbloazers. „Tien jaar geleden is het begonnen“, vertelt hij. „Drie dorpsgenoten bezochten toen een markt in Drenthe. Geert Kruize, Frits Koops en Jan Bats. Ze hoorden daar midwinterhoornblazers spelen en vonden dat prachtig. Ze spraken er in het dorp over en maakten anderen enthousiast. Mij ook.“

Foto DvhN: Een heidens geluid in de kersttijd

De verlichte Geselberg tijdens een van de midwinterwandelingen.

Ze verdiepten zich in de geschiedenis van het midwinterhoornblazen en ontdekten dat het zijn oorsprong had in Germaanse, heidense tijden. „Toen werd in de winter op de hoorn geblazen om boze geesten te verdrijven en het lente te laten worden. Later is het ingelijfd door de roomse kerk en werd in de advents-tijd geblazen om kerst aan te kondigen. Het was vooral een traditie in Saksische gebieden, waarin Veele ook lag.”

Dat laatste deed Kuper en zijn dorpsgenoten besluiten midwinterhoornblazer te worden. De één maakte zelf een exemplaar van zacht hout, de ander kocht er een. „Ik heb ook een hoorn aangeschaft en met elkaar zijn we gaan oefenen in een boerenschuur. We volgden ook een cursus bij een deskundige blazer en haalden een diploma.”

Foto DvhN: Een heidens geluid in de kersttijd

Zo bekwaamden Kuper en de anderen zich in de kunst van het midwinterhoornblazen. „We werden steeds beter en konden meer tonen uit de hoorn halen. Want daar gaat het om. Je zet een mondstuk op de hoorn en dan moet je met de juiste lipspanning verschillende klanken laten klinken.”

Die vorderingen maakten dat ze de behoefte kregen om hun geluid voor een groter publiek te produceren. En daarom besloten ze acht jaar geleden een wandeltocht te organiseren, op de eerste zaterdagavond van het jaar. „Dat past binnen de periode waarin we spelen, tussen de eerste Advent en Driekoningen. We zetten een route uit en verspreiden ons met de hoorns langs de route. Zo begeleiden onze klanken de wandelaars.”

Foto DvhN: Een heidens geluid in de kersttijd

Lege conservenpotjes worden gevuld met waxinelichtjes op zolder

Op de eerste tocht kwamen 150 mensen af, vooral dorpsgenoten. Inmiddels wandelen meer dan 1500 mensen mee. „Ze komen van heinde en ver”, zegt Kuper. „We worden nu ook gevraagd elders in de provincie te spelen, we zijn bij mijn weten de enige club van midwinterhoornblazers in Groningen. Maar Veele blijft onze basis, daar hoort deze traditie er nu helemaal bij.”

En dus kijkt geen dorpsgenoot meer op als op winterse zaterdagen heidense klanken door de omgeving gaan. Dat gebeurt altijd in de schemering omdat het geluid dan verder reikt.

[Klik voor de Oorspronkelijke video \(DvhN\)](#)